

prima instanță: L. Ursu
instanța de apel: A. Panov, A. Nogai, M. Moraru

dosarul nr. 2ra-129/16

ÎNCHEIERE

13 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Marinei Moraru avocatul Igor Topală

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Marinei Moraru împotriva Svetlanei Parfeni cu privire la declararea nulității testamentului

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Marina Moraru și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 17 aprilie 2013, Marina Moraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Parfeni cu privire la declararea nulității testamentului.

În motivarea acțiunii a indicat că la 07 noiembrie 2012, a decedat tatăl său Ștefan Moraru.

Indică că în urma decesului a rămas averea succesorală, la moment însă nu cunoaște întreaga componență.

După decesul tatălui a aflat că la 30 octombrie 2012 a fost întocmit un testament pe numele Mariei Moraru, conform căruia Ștefan Moraru, a testat toată averea sa care la ziua decesului îi aparținea și îi va reveni unde nu s-ar afla și din ce n-ar fi alcătuită, Marinei Moraru în cotă de 30 % din avere și nepoatei Svetlanei Parfeni în cotă de 70% din avere.

Consideră că testamentul din 30 octombrie 2012 este lovit de nulitate relativă și nesusceptibil de a produce efecte juridice, deoarece acesta nu a reflectat voința reală declarată a testatorului Ștefan Moraru, fiind semnat de către testatorul lipsit de discernământ, care nu putea să conștientizeze acțiunile sale la momentul semnării testamentului precum și să afecteze drepturile și interesele reclamantei în calitate de succesori testamentari de a participa la culegerea masei succesoriale.

Invocă că testatorul Ștefan Moraru la momentul semnării testamentului era lipsit de discernământ, neputând să-și dirijeze acțiunile sale, deoarece suferea de multiple boli mintale, ceea ce nu-i permitea să conștientizeze acțiunile sale, boala

manifestându-se prin diferite deliruri, stări de nervozitate, aflându-se la tratament în România în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon”, medicii fiind nevoiți să-i aplice cămașă de forță și să-i aplice anumite sedative pentru a-i calma comportamentul, deseori părăsind instituția medicală în mod arbitrar fără a înștiința pe cineva.

Menționează că testamentul lăsat de Ștefan Moraru a fost semnat la 30 octombrie 2012 adică în perioada când acesta se afla la tratament în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” din România, astfel fiind suspect faptul deplasării lui la Chișinău anume cu scopul de a întocmi testamentul, deoarece în cadrul instituției medicale era supus tratamentului cu sedative și mereu supravegheat, deoarece avea des deliruri și stări de nervozitate.

Indică că notarul urma să stabilească capacitatea persoanei la momentul semnării testamentului.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 195 alin. (1), art. 219 alin. (1), art. 225, 1469 alin. (1), 1472, 1473, 1474 Cod civil, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, emiterea unei hotărâri prin care să se declare nul testamentul nr. 1535 din 30 octombrie 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Marina Moraru împotriva Svetlanei Parfeni cu privire la declararea nulității testamentului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 a fost respins apelul declarat de către Marina Moraru și menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 noiembrie 2015, reprezentantul Marinei Moraru, avocatul Igor Topală a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată considerând-o ca fiind ilegală și neîntemeiată.

Indică că instanța urma să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Menționează că prima instanță a emis hotărâre cu încălcarea normelor procesuale și anume cauza n-a fost cercetată multiaspectual, nu s-au cercetat probele în ansamblul lor, nu s-a tras atenție la legătura lor reciprocă instanța fiind părtinitoare în soluționarea litigiului punând la baza hotărârii doar raportul de expertiză medico-legală fără a ține cont de cartelele medicale și concluziile medicilor la care s-a tratat Ștefan Moraru.

Invocă că la efectuarea expertizei medico-legale complexe, urma să participe medicii specializați anume în maladiile de care suferea pacientul Ștefan Moraru, pentru a putea expune cu privire la tratamentul ce l-a urmat și starea psihologică a pacientului în coraport cu boala de care suferea și medicamentele pe care le administra, cu toate acestea însă la efectuarea expertizei au participat doar un expert medico-legal S. Tighineanu, un expert judiciar medico-legal psihiatru V. Cazacu și un conferențiar universitar I. Cuvșinov.

Susține că raportul de expertiză este unul superficial și incomplet, experții limitându-se doar asupra faptului copierii informației din foaia de evoluție și tratament a pacientului Ștefan Moraru .

Indică că pacientul Ștefan Moraru a fost internat în Spitalul de boli infecțioase din Iași „ Sfânta Parascheva” la data de 05 noiembrie 2012 în stare de comă stingându-se din viață în același spital la 07 noiembrie 2012, prin urmare experții erau obligați să analizeze evoluția pacientului în perioada de 22 octombrie 2012 – 05 noiembrie 2012 când se afla la tratament în Spitalul Clinic „ Dr. O. I. Parhon”, prin urmare invocă că doar o expertiză repetată putea să dea un răspuns concret la întrebările înaintate.

Indică că testamentul din 30 octombrie 2012 este lovit de nulitate relativă și este nesusceptibil de a produce efecte juridice, deoarece acesta nu a reflectat voința reală declarată a testatorului Ștefan Moraru fiind semnat de către testatorul lipsit de discernământ, precum și afectează drepturile și interesele reclamantei în calitate de succesor testamentar de a participa la curgerea masei succesoriale.

Susține că conform foi de evoluție și tratament a pacientului Ștefan Moraru în Spitalul Clinic se confirmă starea acestuia de greu cooperant faptul că nu putea în totalitate să-și conștientizeze acțiunile sale, având diferite deliruri, informația care se conține în foaia de evoluție și tratament a pacientului Ștefan Moraru o consideră relevantă și probantă în ceea ce constă capacitatea de a exercițiu restrânsă a defunctului Ștefan Moraru și imposibilitatea acestuia de a conștientiza acțiunile sale.

La 09 decembrie 2015 reprezentantul Svetlanei Parfeni avocatul Maria Canișev a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 07 octombrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 263 vol. I), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurent, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 noiembrie 2015 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Marinei Moraru avocatul Igor Topală, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de reprezentantul Marinei Moraru avocatul Igor Topală, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Marinei Moraru avocatul Igor Topală ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de reprezentantul Marinei Moraru avocatul Igor Topală se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Ala Cobăneanu